

18 oktober 2011

Provinciefusie grondig verknald

Friso de Zeeuw, praktijkhoogleraar Gebiedsontwikkeling TU Delft

Voorstellen voor een reorganisatie van het binnenlands bestuur hebben één ding gemeen: ze gaan meestal niet door. Om de vijf à tien jaar passeren voorstellen voor grote regiogemeenten dan wel stadsprovincies, het opheffen van provincies of omvormen tot landsdelen de revue. Het heeft veel weg van bezigheidstherapie voor volwassenen.

Met vallen en opstaan lukt de geleidelijke schaalvergroting van gemeenten en waterschappen nog wel. De ervaring leert echter dat naarmate de voorgenomen ingreep groter is, de plannenmakers meer weerstand oproepen. En de verzetsstrijders zitten allemaal dicht bij het politieke vuur.

Het idee voor een fusie tussen de provincies Noord-Holland en Utrecht - onderdeel van de plannen van minister Donner voor 'hervorming' van het binnenlands bestuur - behelst een relatief kleine ingreep waar veel voor te zeggen valt. De maatschappelijke en economische banden tussen Amsterdam en Utrecht worden steeds hechter.

Je ziet het aan de infrastructuur: vijf drukbereden rijstroken per rijrichting en een treinverbinding die feitelijk als metro functioneert. De kenniseconomieën van beide regio's ontwikkelen zich voorspoedig. Amsterdam is internationaal georiënteerd, Utrecht vooral nationaal. Utrecht raakt verlost van de ongekende bestuurlijke drukte die men in die provincie heeft gecreëerd: stad, provincie en twee regiobesturen zitten in elkaar in de nek te hijgen. En, mooi meegenomen: in Noord-Holland hangt de Gooi- en Vechtstreek er niet meer bij als enclave in Utrecht.

Het momentum om deze fusie tot stand te brengen is echter al weer voorbij. Bij de lancering van het plan, een paar maanden geleden, had minister Donner gelijk gemotiveerd een heldere opdracht tot uitwerking moeten geven, precies zoals de commissarissen van Koningin hadden gevraagd. Door dat na te laten, wonnen de sceptici snel terrein.

Flevoland haakte al snel af (logisch, want die provincie is maar voor een klein deel op de Noordvleugel georiënteerd), daarna trok Utrecht zich terug en deed Noord-Holland er alles aan om geen enthousiasme uit te stralen. Poging grondig verknald.

Dat was het dan weer. Wat we nu gaan zien, is een zinloze bureaucratische oefening met veel papierschuiverij en dure overleggen. Behalve wat gemummel over 'beter samenwerken' zal het tot niets leiden. Stop ermee, zou ik uit naam van de belastingbetaler willen zeggen. En over een paar jaar een nieuwe poging.

Bron: VNG Magazine